

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 30.7.2004
COM(2004) 541 końcowy

**KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

w sprawie interoperacyjności usług interaktywnej telewizji cyfrowej

[SEC(2004)1028]

STRESZCZENIE

Niniejszy komunikat określa pozycję Komisji w sprawie interoperacyjności usług interaktywnej telewizji cyfrowej zgodnie z art. 18 ust. 3 dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa).

Komisja podjęła się tego przeglądu w dwóch etapach. Etap 1 wiązał się z publikacją, w celu uzyskania komentarzy, dokumentu roboczego służb Komisji w sprawie interoperacyjności usług interaktywnej telewizji cyfrowej SEC (2004) 346 w marcu 2004 r.

Niniejszy Komunikat bazuje na wynikach publicznej konsultacji. Podstawa analityczna niniejszego Komunikatu zawarta jest w dołączonej poszerzonej ocenie wpływu (EIA) wydanej jako dokument SEC (2004) 1028.

Art. 18 ust. 3 dyrektywy ramowej zobowiązuje Komisję do dokonania oceny skutków art. 18 w zakresie usług telewizji interaktywnej. Jeżeli nie osiągnięto odpowiedniego poziomu interoperacyjności lub nie zapewniono swobody wyboru dla użytkowników w jednym lub większej liczbie Państw Członkowskich, Komisja będzie mogła podjąć działania w celu wprowadzenia obowiązku wdrożenia niektórych standardów.

Konsultacja publiczna przyniosła sprzeczne opinie dotyczące osiągnięcia lub nie odpowiedniej interoperacyjności. Komisja uznaje, że uwzględniając skomplikowany charakter środowiska technologicznego i rynkowego, różne rozumienie interoperacyjności u różnych uczestników rynku oraz opóźnione wdrożenie dyrektywy ramowej w wielu Państwach Członkowskich, celem przeglądu jest zasadniczo ustalenie, czy istnieją argumenty przemawiające za wprowadzeniem obowiązku wdrożenia jednego lub większej liczby standardów.

Komisja uznaje, że w chwili obecnej nie istnieją przekonujące argumenty za wprowadzeniem obowiązku wdrożenia standardów; zagadnienie to powinno zostać poddane przeglądowi w 2005 r. W międzyczasie proponuje się szereg działań promujących wprowadzanie interaktywnych usług cyfrowych opartych na multimedialnej platformie domowej (Multimedia Home Platform, MHP), obecnie jedynym otwartym standardzie dla API przyjętym przez wspólnotowe organy normalizacyjne. Obejmują one utworzenie zespołu Państw Członkowskich zajmującego się wdrożeniem MHP, sprawdzenie, czy Państwa Członkowskie mogą zaoferować subsydia konsumenckie w zakresie interaktywnego telewizyjnego wyposażenia odbiorczego, z zastrzeżeniem zgodności z zasadami pomocy państwa, oraz monitorowanie dostępu do technologii prawnie zastrzeżonych.

Komisja stara się umożliwić obywatelom Europy korzystanie z poszerzającego się zakresu usług interaktywnej telewizji cyfrowej oraz uważa, że dla rynku optymalnym rozwiązaniem będzie dalsze stosowanie przepisów uzgodnionych już przez Parlament Europejski i Radę w dyrektywie ramowej.

1. TŁO

Interaktywna telewizja stanowi kolejny, poza wideo, poziom funkcjonalności telewizji cyfrowej (DTV). Telewizja interaktywna polega na przesyłaniu wraz z sygnałem wideo aplikacji, przetwarzanych przez zestaw oprogramowania w odbiorniku zwany interfejsem programu aplikacyjnego (API). Obecnie na terenie Europy znajduje się ponad 32 mln odbiorników cyfrowych,¹ z których co najmniej 25 mln umożliwia odbiór telewizji interaktywnej.²

Rynek telewizji interaktywnej rozwinął się przy braku europejskiego standardu API. Początkowo w Europie wykorzystywano 5 istotnych typów API, z których żaden nie został objęty normalizacją przez europejskie organy normalizacyjne. Zawartość aplikacji opracowanych dla jednego API nie mogła być wykorzystana przez odbiornik wyposażony w inny API.³

Wywołało to zaniepokojenie dotyczące braku interoperacyjności (zarówno technicznej, jak i w zakresie dostępu) oraz potencjalnego ograniczenia swobody wyboru przez konsumentów, co mogłoby niekorzystnie wpłynąć na swobodny przepływ informacji, pluralizm mediów i różnorodność kulturową. Niepokoje te można podsumować następująco. Konsumentom nie mogliby kupować znormalizowanych, uniwersalnych odbiorników umożliwiających korzystanie z wszystkich bezpłatnych i płatnych usług telewizji interaktywnej, mogliby natomiast być zmuszeni do używania droższych odbiorników wyposażonych w API zastrzeżone prawnie. Nadawcy programów radiowych i telewizyjnych stanęliby w obliczu przeszkód utrudniających rozwój i świadczenie usług, ponieważ musieliby negocjować z operatorami sieci pionowo zintegrowanych, kontrolujących zastrzeżone prawnie technologie API.

Zaniepokojenie to zaowocowało art. 18 dyrektywy 2002/21/WE („dyrektywa ramowa”), zatytułowanym „Interoperacyjność usług interaktywnej telewizji cyfrowej”.

Art. 18 ust. 1 zobowiązuje Państwa Członkowskie do zachęcania dostawców usług telewizji interaktywnej oraz dostawców urządzeń do używania otwartego API.

Art. 18 ust. 2 zobowiązuje Państwa Członkowskie do zachęcania posiadaczy API do udostępniania wszelkich informacji niezbędnych dla umożliwienia podmiotom świadczącym usługi cyfrowej telewizji interaktywnej świadczenia wszelkich usług, które opierają się na API w pełnej formie funkcjonalnej.

Art. 18 ust. 1 zgodny jest z ogólną polityką wspólnotową przewidującą promowanie otwartych standardów w ramach jednolitego rynku. Art. 18 ust. 2 uwzględnia rzeczywistość rynkową, a więc istnienie API zastrzeżonych prawnie, i dąży do zapewnienia przejrzystości specyfikacji technicznych, dzięki czemu dostawcy treści będą mogli tworzyć aplikacje interaktywne współpracujące z tymi zastrzeżonymi prawnie standardami.

---

¹ ETSI TR 102 282, luty 2004 r., str. 11.

² Normalizacja w interaktywnej telewizji cyfrowej, konsultacja konkursowa dla CENELEC, kwiecień 2003 r., str. 13.

³ Przekaz konwencjonalnej telewizji cyfrowej nie wymaga wyposażenia odbiornika w API. API stanowi opcjonalny dodatek. Ponadto przekaz telewizji cyfrowej jest w pełni znormalizowany – w Europie stosowane są jedynie normy ETSI.

Art. 18 ust. 3 zobowiązuje Komisję do zbadania skutków zastosowania art. 18 przed 24 lipca 2004 r., po czym Komisja mogła będzie podjąć działania zmierzające do wprowadzenia standardu w oparciu o uprawnienia zawarte w art. 17 dyrektywy ramowej.

Na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego w grudniu 2001 r. Komisja zobowiązała się ustnie do umieszczenia standardu MHP na liście publikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zawierającej standardy, które powinny być promowane przez Państwa Członkowskie zgodnie z założeniami art. 17 dyrektywy ramowej.

Proces

Komisja rozpoczęła przygotowania do niniejszego przeglądu natychmiast po przyjęciu dyrektywy ramowej, podejmując, w drodze konsultacji niezależnej, badania dotyczące możliwych opcji politycznych oraz udzielając mandatu europejskim organom normalizacyjnym w celu ustalenia, jak dalsza normalizacja mogłaby pomóc w osiągnięciu większej interoperacyjności.⁴ Standardy MHP zostały umieszczone na opublikowanej liście.⁵ Komisja stwierdziła również, że oczywistym sposobem osiągnięcia interoperacyjności byłoby powszechne przyjęcie MHP.⁶

W marcu 2004 r. służby Komisji rozpoczęły konsultacje publiczne w oparciu o dokument roboczy służb Komisji SEC (2004)346 (dokument roboczy). Konsultacja objęła przesłuchanie publiczne oraz nieformalne seminarium zorganizowane przez członków Parlamentu Europejskiego.

2. OPINIE STRON

Na konsultację zareagowała znaczna liczba zainteresowanych stron, zwłaszcza producentów, operatorów sieci, nadawców programów radiowych i telewizyjnych oraz dostawców API; swoje opinie przedstawiły również niektóre zrzeszenia konsumenckie i inne podmioty. Łącznie 51 podmiotów dostarczyło 350 stron starannie uargumentowanych opinii, co stanowi mocny dowód dużego znaczenia tej debaty dla branży. Reakcje dzielą się na dwie podstawowe grupy.

2.1. Zwolennicy obowiązkowych standardów

Według zwolenników wprowadzenia obowiązku wdrożenia otwartych standardów, w tym MHP, interoperacyjność na poziomie konsumenckim nie została osiągnięta. Twierdzą oni, że jest to forma interoperacyjności dająca największą swobodę, gdyż maksymalizuje możliwości wyboru usług i urządzeń przez konsumentów. W chwili obecnej rynek jest rozdrobniony i nie jest w stanie zrealizować korzyści wynikających z jednolitego standardu.

Zapewnienie odpowiedniego poziomu interoperacyjności przez działanie sił rynkowych nie jest prawdopodobne bez interwencji władz. Osiągnięcie masy krytycznej sprzedaży na poziomie europejskim jest nadal ważnym celem dla producentów chcących skorzystać z efektów ekonomii skali. Rozwiązania takie jak format zawartości przenośnej (PCF), umożliwiające tworzenie zawartości obsługiwanej przez różnorodne platformy API, są

---

⁴ Odwołania w SEC(2004) 346 w przypisach 31, 32, 40.

⁵ Dz.U. C 331 z 31.12.2002, str. 32.

⁶ Zapytanie ustne przed Parlamentem Europejskim O/2002/40

przydatne, ale nie są rozwiązaniem dla nadawców bezpłatnych programów radiowych i telewizyjnych. Dla takich nadawców zasady dostępu stanowią rozwiązanie kompromisowe w odniesieniu do pluralizmu oraz swobody wyboru. Nadawcy, świadcząc swoje usługi odbiorcom, są nadal uzależnieni od operatorów sieci pełniących funkcję „dozorców”. Władze powinny przyjąć bardziej interwencjonistyczną postawę, podobnie jak w przypadku GSM.

Korzyści wynikające z wprowadzenia obowiązku wdrożenia otwartych standardów, w tym MHP, obejmowałyby większy wybór i pewność prawną, co doprowadziłoby do obniżki cen odbiorników oraz przyspieszenia przejścia od telewizji analogowej do cyfrowej. Gdyby nadawcy nie musieli pokonywać niepotrzebnych przeszkód w postaci zastrzeżonych prawnie API, poprawie uległby przepływ informacji, a co za tym idzie pluralizm. Innowacje w zakresie usług nie powinny być nadal zależne od właścicieli API. Podsegmenty twierdzą, że Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia obowiązku korzystania z jednego API na ich obszarze. Ewentualnie na całym obszarze UE legalne powinny być tylko otwarte API. Obowiązek wdrożenia otwartych standardów nie powinien być ograniczony jedynie do bezpłatnych programów TV transmitowanych za pomocą nadajników naziemnych, gdyż to nie rozwiązałoby problemów związanych z zastrzeżonymi API w przekazie kablowym i satelitarnym. Na liście należy również umieścić inne standardy, o ile nie pokrywają się one z tymi już na liście obecnymi.

Uwagi ogólne skupiały się na potencjale telewizji interaktywnej w zakresie realizacji celów postawionych podczas szczytu w Lizbonie, potwierdzonych przez Radę w Sewilli, oraz krytyce dokumentu roboczego z powodu nieuwzględnienia społecznej roli bezpłatnej telewizji. Uczestnicy rynku popierający to stanowisko to przede wszystkim nadawcy bezpłatnych programów telewizyjnych z Państw Członkowskich, gdzie telewizja cyfrowa nie jest dobrze rozwinięta oraz jeden z głównych producentów.

2.2. Przeciwnicy obowiązkowych standardów

Grupa ta utrzymuje, że interoperacyjność została już osiągnięta. Ich rozumienie interoperacyjności jest odmienne: oznacza ona dostępność tych samych usług interaktywnych za pośrednictwem różnych platform dystrybucji. Technologie stacji nadawczych i sieciowe pozwalają na przenoszenie zawartości między różnymi systemami API. Obejmują one systemy tworzenia zawartości zdolne do generowania aplikacji obsługujących różne API, czyli tworzenia zróżnicowanej zawartości, lub proponowany format PCF.

Według tej grupy interoperacyjność uzależniona jest od zapotrzebowania rynkowego. Tam, gdzie jest zapotrzebowanie, aplikacje interaktywne zostają udostępnione na kilku różnych platformach. Przykładami są gry hazardowe, gry wideo oraz prognozy pogody. Uniwersalny odbiornik zawarty w pojedynczej obudowie jest mało prawdopodobny ze względu na wysokie koszty, oraz niepotrzebny ze względu na równoległą transmisję analogową za pośrednictwem różnych sieci; nie występują jednakże bariery techniczne. W odniesieniu do interwencji władz, utrzymują oni, że europejski rynek telewizji cyfrowej jest bardziej dynamiczny niż amerykański dzięki powściągliwości władz we wprowadzaniu uregulowań. W odniesieniu do uregulowań dotyczących łączności zasady dostępu są w znacznym stopniu wystarczające dla zachowania pluralizmu oraz zapewnienia wyboru użytkownikom. Wprowadzenie obowiązku *ex-post*, szkodliwe dla znaczących inwestycji we wcześniejsze, zastrzeżone prawnie systemy, stanowiłoby czynnik zniechęcający w przyszłości do inwestycji w kolejne generacje innowacyjnych technologii.

Uwagi ogólne tych uczestników wspierały linię przyjętą w dokumencie roboczym - większy stopień skomplikowania telewizji cyfrowej zmienia wiele czynników w porównaniu z prostszym modelem analogowym. Opowiadają się oni za możliwością wprowadzania innowacji jako dodatku do znormalizowanej warstwy technologii przesyłowych, tak jak w modelu internetowym. Żadna pojedyncza technologia nie zaspokoi potrzeb występujących w zróżnicowanych sytuacjach rynkowych napotykanych w poszczególnych Państwach Członkowskich. Oceniając sposób wdrożenia Komisja powinna uwzględnić obecny poziom akceptacji rynkowej oraz interoperacyjności w całym łańcuchu wartości. Nie należy podejmować żadnych definitywnych decyzji dotyczących sposobu wdrożenia przed upływem 3–5 lat.

W odniesieniu do tej grupy koszt wprowadzenia otwartych standardów przewyższałby korzyści. Wprowadzenie obowiązku wdrożenia MHP spowodowałoby, że rynek w dużej mierze promowałby odbiorniki nie obsługujące programów interaktywnych w związku z dodatkowym kosztem odbiorników MHP oraz brakiem silnego popytu na usługi telewizji interaktywnej.

Uczestnicy reprezentujący takie poglądy to głównie operatorzy płatnych telewizji satelitarnych i kablowych, często z Państw Członkowskich, gdzie telewizja cyfrowa jest dobrze rozwinięta, a znaczna część populacji jest w posiadaniu odbiorników z prawnie zastrzeżonymi API. W grupie tej znalazły się również spółki zajmujące się produkcją oprogramowania i firmy informatyczne, w tym właściciele prawnie zastrzeżonych API, oraz jeden z głównych producentów.

2.3. Inne poglądy

Opinie władz odzwierciedlały stopień rozwoju telewizji cyfrowej na ich rynkach krajowych, wyższy, gdzie znaczna część populacji jest w posiadaniu odbiorników z prawnie zastrzeżonymi API, lub niższy. Respondenci z krajów o najwyższym poziomie rozwoju telewizji cyfrowej zasadniczo uważali, iż interoperacyjność osiągnęła wystarczający poziom.

Organizacje konsumenckie na poziomie krajowym i europejskim opowiedziały się za obowiązkiem wdrożenia otwartych standardów w celu osiągnięcia interoperacyjności.

Podczas przesłuchania publicznego kilku uczestników z Włoch stanowczo poparło MHP, jednocześnie wyrażając sceptycyzm co do wprowadzenia go. Rządowe subsydia dla włoskich konsumentów na zakup odbiornika MHP obsługującego kanał zwrotny obniżają dodatkowy koszt MHP. Odbiorniki takie sprzedawane są za taką samą cenę jak odbiorniki na innych rynkach, wykorzystujące tańsze technologie API.

3. ANALIZA I STANOWISKO KOMISJI

3.1. Dotychczasowe skutki art. 18

Opóźnienia w transpozycji dyrektywy ramowej⁷ oznaczają, że jest jeszcze za wcześnie na całościową ocenę art. 18 ust. 3. Dyskusje w podzespole transmisji telewizyjnej i radiowej Komitetu ds. Łączności (COCOM) zwróciły uwagę na dużą liczbę działań dotyczących

---

⁷ Do dnia zastosowania, 24 lipca 2003 r., 5 z 15 Państw Członkowskich przetransponowało dyrektywę na przepisy krajowe. Do końca maja 2004 r. 9 z 25 Państw Członkowskich nie ukończyło transpozycji.

interoperacyjności podejmowanych na poziomie roboczym w wielu Państwach Członkowskich, co często związane jest z wdrożeniem cyfrowej telewizji naziemnej.

W odniesieniu do art. 18 ust. 2 dostawcy API mają siedziby lub są reprezentowani na obszarze względnie niewielu Państw Członkowskich; przepis ten ma więc dla większości ograniczone zastosowanie. Komisji nie wiadomo o otrzymaniu przez jakikolwiek organ regulacyjny formalnej skargi dotyczącej nieudostępnienia przez właściciela API wszelkich informacji niezbędnych dla umożliwienia podmiotom świadczącym usługi telewizji interaktywnej świadczenia wszelkich usług, które opierają się na API w pełnej formie funkcjonalnej. Posiadacze zastrzeżonych prawnie API twierdzą, że dysponują czynnikami motywującymi, które zapewnią użytkownikom osiągnięcie maksymalnych korzyści z danego systemu na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach – zwłaszcza ze względu na istnienie konkurencyjnych API.

W opinii Komisji, spośród przepisów art. 18 największy skutek wywarł wymóg dokonania przeglądu interoperacyjności i jej wpływu na wybór użytkowników przed lipcem 2004 r. Skłoniło to uczestników rynku do podjęcia dyskusji na temat interoperacyjności, która osiągnęła znaczny stopień zaawansowania. Organy normalizacyjne uzyskały znaczące wsparcie od obu grup uczestników rynku, które opracowały dwa sprawozdania na temat interoperacyjności. Uczestnicy rynku uznali tą kwestię za zagadnienie o wysokim priorytecie, nawet jeżeli ich poglądy na charakter wymogu prawnego oraz optymalnego sposobu jego wypełnienia są odmienne.

Konsultacja nie ujawniła żadnych znaczących, popartych dowodami zagrożeń dla swobodnego przepływu informacji, pluralizmu mediów oraz różnorodności kulturowej. Komisja odnotowała jednakże istnienie obaw w zakresie polityki, wyrażanych w Parlamencie Europejskim⁸.

3.2. Zagadnienia podstawowe

Wśród reakcji uzyskanych podczas konsultacji rysuje się ostry podział. Nadawcy bezpłatnych programów telewizyjnych zajmują stanowisko przeciwne operatorom telewizji satelitarnej i kablowej oraz firmom informatycznym. Obie strony powołują się na poparcie ze strony poważnego producenta sprzętu RTV.

Osią dyskusji jest relacja między interesami ogółu i siłami rynku. Nadawcy bezpłatnych programów telewizyjnych, zwłaszcza nadawcy telewizji publicznej, mają obowiązek realizacji ważnych celów związanych z interesem ogółu, takich jak pluralizm mediów oraz różnorodność kulturowa, osiąganych poprzez zobowiązania programowe i dystrybucyjne. Operatorzy sieci, poprzez inwestycje potrzebne do rozwoju sieci komunikacyjnych opartych na nowych technologiach, odgrywają kluczową rolę w realizacji celów wytyczonych podczas szczytu w Lizbonie. Każda ze stron stara się pozyskać wsparcie dla swojej roli w tej dziedzinie, jeżeli uważa jakiś aspekt zachowania drugiej strony za ograniczający.

Integracja pionowa świadczenia usług nadawczych z infrastrukturami cyfrowymi stanowi szczególne źródło zaniepokojenia nadawców bezpłatnych programów telewizyjnych. Integracja pionowa może, na przykład, doprowadzić do sytuacji, kiedy zastrzeżone prawnie technologie zmuszą konsumentów do korzystania z określonej platformy cyfrowej lub do

---

⁸ Rezolucja P5_TA(2004)0373

wykorzystania pozycji rynkowej. Wykorzystanie technologii zastrzeżonych prawnie powinno podlegać przeglądowi pod kątem zgodności z przepisami o konkurencji. W niektórych przypadkach integracja pionowa może prowadzić do wzrostu wydajności ekonomicznej⁹.

Interesy ogółu, obejmujące różnorodność kulturową i pluralizm mediów mają podstawowe znaczenie dla europejskiego modelu społecznego, natomiast sukces ekonomiczny ma zasadnicze znaczenie dla zachowania przez Unię konkurencyjności i zasobów niezbędnych do zapewnienia realizacji celów leżących w interesie ogółu oraz dla przejścia do telewizji cyfrowej. W UE te dwojaki założenia są wdrażane poprzez oddzielenie uregulowań dotyczących zawartości, mających na celu zabezpieczenie interesu ogólnego, od uregulowań dotyczących łączności, mających na celu promowanie rynku konkurencyjnego jako środka wspierania innowacyjności oraz generowania nowych inwestycji. Wspólnym punktem obu tych polityk są API, i dlatego dyskusja jest tak gorąca.

3.3. Interoperacyjność i art. 18 ust. 3 dyrektywy ramowej

Art. 18 ust. 3 dyrektywy ramowej zobowiązuje Komisję do dokonania oceny skutków art. 18. Jeżeli odpowiedni poziom interoperacyjności nie został osiągnięty, Komisja może powołać się na procedurę opisaną w art. 17, zgodnie z którą wprowadzony może zostać obowiązek wdrożenia niektórych standardów.

Interoperacyjność nie została zdefiniowana w dyrektywie ramowej ani w powiązanych dyrektywach. Oprócz art. 17 i 18 dyrektywy ramowej, o interoperacyjności jest mowa również w art. 24 dyrektywy o usłudze powszechnej¹⁰, gdzie oznacza ona zapewnienie gniazda interfejsu otwartego, pozwalającego na podłączenie urządzeń peryferyjnych.

Akapit 31, stanowiący motywację dla art. 18, odzwierciedla różne aspekty interoperacyjności, stwierdzając, że:

- (1) interoperacyjność usług interaktywnej telewizji cyfrowej na poziomie konsumenckim powinna być promowana w celu zapewnienia swobodnego przepływu informacji, pluralizmu mediów oraz różnorodności kulturowej;
- (2) otwarte API ułatwiają interoperacyjność, tzn. możliwość przenoszenia zawartości interaktywnej między mechanizmami dostawczymi przy zachowaniu pełnej funkcjonalności nienaruszonej zawartości.

Komisja konkluduje, iż, w obliczu skomplikowanego charakteru środowiska opisanego w dokumencie roboczym, oraz różnych zapatrywań ujawnionych w toku konsultacji publicznej, celem przeglądu jest ustalenie, czy zasadna jest propozycja wprowadzenia obowiązku wdrożenia jednego lub większej liczby standardów API w jednym lub większej liczbie segmentów rynku.

Konsekwencje przyjęcia różnych scenariuszy, w ramach których wprowadzono by obowiązek wdrożenia standardów, zostały przeanalizowane w dołączonej poszerzonej ocenie wpływu. Propozycja przewidująca nadanie poszczególnym Państwom Członkowskim uprawnień do wprowadzenia obowiązku wdrożenia jednego lub większej liczby API jest niezgodna z

---

⁹ np. poprzez eliminację podwójnych marży.

¹⁰ Dyrektywa 2002/22/WE, Dz.U. L 108 z 24.04.2002, str. 51.

koncepcją jednolitego rynku. Polityka taka oznaczałaby powstanie barier w handlu między Państwami Członkowskimi.

Wprowadzenie w określonym terminie obowiązku wdrożenia standardu MHP na poziomie UE mogłoby zapewnić techniczną interoperacyjność urządzeń i usług, jednak dostawcy treści nadal musieliby negocjować dostęp do sieci i powiązanych usług, jak wspomniano powyżej. Większość komentatorów dostrzega problemy, jakie polityka taka oznaczałaby dla użytkowników 25 milionów urządzeń typu *set top box* obsługujących API, obecnych już na rynku, i w zasadzie żaden z głównych respondentów nie proponuje interwencji na tym poziomie. W świetle historii negocjacji dyrektywy ramowej nie wydaje się prawdopodobne uzyskanie przez taką propozycję niezbędnego wsparcia ze strony Państw Członkowskich.

Komisja konkluduje, że na obecnym etapie ewolucji rynku nie ma wyraźnych powodów, aby wprowadzać ogólnounijne obowiązkowe standardy, oraz że z biegiem czasu art. 18 dyrektywy ramowej będzie mógł w pełni wejść w życie. Niezbędne również będzie sprawdzenie, czy niepokój związany z pełnieniem roli „dozorców” przez operatorów używających prawnie zastrzeżonych API przybierze materialną formę formalnych skarg przedłożonych organom regulacyjnym.

Dotychczasowy ograniczony sukces komercyjny telewizji interaktywnej nie zapewnił uczestnikom rynku zbyt dużej motywacji do udostępnienia wszystkich usług wszystkim odbiorcom, cel ten jednak mógłby zostać zrealizowany. Można oczekiwać, że interoperacyjność usług wzrastać będzie wraz z rozwojem rynku. Możliwość tworzenia interaktywnej zawartości, którą można by dostosować do różnych platform API, stanowi minimalny wymóg dla interoperacyjności usług na rozwijającym się rynku. PCF oraz udoskonalone techniki tworzenia zawartości mogą ułatwić przenoszenie zawartości między poszczególnymi API.¹¹ Nie wyklucza to innych form interoperacyjności, w tym przejścia od standardów zastrzeżonych prawnie do standardów otwartych tam, gdzie nie ma przeciwwskazań natury biznesowej. Niepewność dotycząca popytu sugeruje, że prostsze, tańsze rozwiązania (*presentation engines*) powinny nadal być dostępne obok bardziej skomplikowanych i droższych rozwiązań (*execution engines*), umożliwiając wybór konsumentom.

Komisja podda to zagadnienie przeglądowi w drugiej połowie 2005 r. W międzyczasie konsumenci europejscy mogliby skorzystać z dalszej promocji standardu MHP.

3.4. Środki promocyjne

3.4.1. Poprawa koordynacji wdrożenia MHP przez Państwa Członkowskie

Komisja ustanowi grupę roboczą Państw Członkowskich w celu osiągnięcia efektu zgrupowania. Rozdrobnienie, spowodowane między innymi znacznym zróżnicowaniem tempa rozwoju rynku w różnych Państwach Członkowskich, utrudnia producentom osiągnięcie efektów ekonomii skali. Celem byłoby określenie działań, które pomogłyby MHP osiągnąć masę krytyczną i wykorzystać efekty ekonomii skali, prowadząc do obniżenia cen oraz poprawy perspektyw wprowadzenia na rynek. Obecnie dodatkowe koszty MHP stanowią barierę utrudniającą powszechne wprowadzenie. Środek ten ma na celu przede wszystkim pomoc dla mniejszych Państw Członkowskich.

---

¹¹ Format PCF mógłby objąć 80% aplikacji telewizji interaktywnej, z wyjątkiem aplikacji najbardziej skomplikowanych, np. elektronicznych przewodników po programach.

3.4.2. *Subsydia konsumenckie*

Jednym ze sposobów redukcji dodatkowych kosztów ponoszonych przez konsumentów korzystających z urządzeń zawierających rozwiązania typu *execution engine*, takie jak MHP, jest subsydiowanie zakupów na poziomie konsumenckim. Subsydia konsumenckie są już dostępne we Włoszech, gdzie subsydiowane odbiorniki MHP dostępne są w sprzedaży detalicznej w takiej samej cenie, jak odbiorniki cyfrowe wykorzystujące wcześniejsze, tańsze API na innych, dojrzalszych rynkach krajowych. Nałożone warunki zapewniają również konsumentom motywację do nabycia odbiornika obsługującego zarówno funkcje interaktywne, jak i kanał zwrotny raczej niż prostego odbiornika pozbawionego tych funkcji. Dlatego też Państwa Członkowskie mogą oferować subsydia konsumenckie. Takie subsydia konsumenckie powinny być technologicznie neutralne. Muszą być również notyfikowane oraz zgodne z zasadami pomocy państwa. Powinny być one tymczasowe oraz zredukowane proporcjonalnie do obniżającego się kosztu odbiornika, co pozwoli na uniknięcie nadkompensacji. Inicjatywa ta nie obejmuje subsydiów dla przedsiębiorstw. Subsydia takie musiałyby być notyfikowane Komisji zgodnie z przyjętą procedurą.

3.4.3. *Lista standardów publikowana w Dzienniku Urzędowym*

Komisja sygnalizuje zamiar dodania dwóch rozwiązań typu *presentation engine*, MHEG 5 oraz WTVML, przy okazji następnej aktualizacji listy, pod warunkiem ich przyjęcia przez ETSI. Poszerzona lista zostałaby przedłożona do zaopiniowania przez COCOM, zgodnie z art. 17 dyrektywy ramowej.

Inne standardy wynikające z programu prac normalizacyjnych zdefiniowanego w fazie 1 mandatu M331 zostaną rozpatrzone pod kątem ich zamieszczenia na liście standardów, gdy będą dostępne. Mają one potencjał poprawienia interoperacyjności, tak jak opisano to w dokumencie roboczym.

3.4.4. *Monitorowanie dostępu do technologii prawnie zastrzeżonych*

Komisja, z odpowiednią pomocą Państw Członkowskich, kontynuować będzie monitorowanie dostępności technologii zastrzeżonych prawnie, licencjonowanych przez producentów. Łączenie różnych, uzupełniających się technologii w odbiornikach jest jednym ze sposobów stworzenia odbiornika uniwersalnego, „w jednym pudełku”. Tam, gdzie funkcje te poddano normalizacji, np. w przypadku dostrajaczy, jedyną barierą jest koszt; przydatna byłaby jednakże większa jasność w odniesieniu do dostępności takich zastrzeżonych prawnie technologii jak API. Art. 6, załącznik I dyrektywy o dostępie i wzajemnych połączeniach¹² nakłada już na dostawców systemów warunkowego dostępu wymóg zapewnienia, przy udzielaniu licencji producentom sprzętu RTV, dostępu do nich na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach.

Komisja będzie kontynuować monitorowanie poprzez regularne raporty wdrożeniowe dotyczące pakietu eŁączność.

---

¹² Dyrektywa 2002/19/WE, Dz.U. L 108 z 24.04.2002, str. 12

4. WNIOSKI

Komisja stara się umożliwić obywatelom Europy korzystanie z rozszerzającego się zakresu usług interaktywnej telewizji cyfrowej, dostępnych za pośrednictwem rosnącej liczby platform transmisyjnych oraz uważa, że dla rynku optymalnym rozwiązaniem będzie dalsze stosowanie przepisów uzgodnionych już przez Parlament Europejski i Radę w dyrektywie ramowej. Ponadto wykorzystanie zastrzeżonych prawnie technologii nadal będzie podlegać przeglądowi pod kątem zgodności z przepisami o konkurencji.

Komisja przedsięwzięmie dodatkowe środki promujące dobrowolne zastosowanie standardu MHP, będącego obecnie najbardziej rozwiniętym standardem API w Europie.

Komisja nadal będzie dążyć do realizacji pełnej i skutecznej transpozycji art. 18 przez wszystkie Państwa Członkowskie, jednakże uwzględniając skomplikowany charakter środowiska technologicznego i rynkowego, różne rozumienie interoperacyjności u różnych uczestników rynku oraz opóźnione wdrożenie dyrektywy ramowej w wielu Państwach Członkowskich uznaje za niewłaściwe ustalenie, czy odpowiednia interoperacyjność została osiągnięta w kontekście art. 18 ust. 3. Przegląd ten jednakże nie dostarczył argumentów na poparcie poglądu, że zagrożenia dotyczące różnorodności kulturowej i pluralizmu mediów wyeliminować może jedynie wprowadzenie jednego standardu API. Bardziej istotne czynniki związane z pluralizmem mediów, zwłaszcza własność mediów i kontrola nad nimi, znajdują się w kompetencji Państw Członkowskich.

Komisja dokona przeglądu sytuacji w drugiej połowie 2005 r.